XIII-ik évfolyam. 13-ik szám. Köszeg, 1893. márczius 25-én.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, közgazdasági, ipar-kereskedelmi és nevelészeti hetilap.

TÖBB EGYLET KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár: Egész évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 frt. *Egyes szám ára 10 kr*

Megjelenik minden vasárnapon.

Szerkesztőség: a táblaház iskola-utczai részében. Kéziratok, levelek s egyéb a lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez intézendők.

Kiadói iroda: városkör 81. sz. a nyomdában.

Előfizetési pénzek és reclamátiók a kiadóhivatalhoz (Feigl Gyula) intézendők.

Hirdetések jutányos áron vétetnek fel.

A tanitók fizetése a multban és jelenben.

II. József már 1782-ben kelt egyik szabályrendeletében kimondja, hogy a tanitó fizetése falun legalább 300 frt, azaz: háromszáz frt legyen.

1848. május 12-én kelt rendeletében Eötvös felszólitja az egyházkerületek főpásztorait, hogy: „a tanitóknak mind szellemi, mind anyagi állapotát pontosan és hitelesen irassák össze“, mert — ugymond — „a tanitóknak méltó és illő ellátása elkerülhetetlenül kivántatik.“

Ugyancsak az 1848-ban tartott I. egyetemes tanitógyülés határozati javaslatának egyik pontja igy hangzik: „A tanitók mint államhivatalnokok egyedül az államtól függjenek és attól kapjanak hivatalukhoz illő fizetést. Huszonöt évig hivataloskodott tanitó nyugdijaztassék, s családja az országos földalapból egy telekkel adományoztassék“.

1848. aug. 3. *Eötvös* benyujtotta 19 §-ból álló javaslatát, melynek tárgyalása alkalmával *Hunfalvi* Pál inditványozta, hogy a tanitók fizetése 400 frtban állapittassék meg.

A mit II. József 1782-ben elrendelt, a mit a vallás és közokt. minister, a tanitói kar és a törvényhozás 1848-ban szükségesnek tartott és sürgetett, t. i. a tanitók anyagi helyzetének rendezése, meglett 1868-ban. *Eötvös* által a tanitóknak 1848-ban nyujtott szép remények a harczi zajjal elvesztek s csak második ministersége alatt valósithatta meg tervét s nyujthatott be oly törvényjavaslatot, mely a tanitói fizetések rendezését is felölelte.

Midőn e javaslat 1868. jun. 18-án a Ház asztalára került, megkezdődtek a támadások minden oldalról. Katholikusok és protestánsok egymást támogatták a javaslat megrontásában, módositották, kiforgatták a szabadelvü intézkedéseket, de a legsilányabbat érintetlenül hagyták: ez volt a 131. §, mely a fizetés minimumát 300 frtban állapitotta meg. E § ellen csak tanitóink, a képviselőházban pedig *Schwarcz* Gyula szólalt fel, ki az akkor már 142. §-hoz pótinditványt adott be, mely szeréut a minimum 400 frtra lett volua teendő. Ez inditvány ellen menydörgött *Tisza* Kálmán, mire a ház azt nagy többséggel elvetette. Lapjainkban leghevesebben *Schwicker* és *Rill* támadták meg e §-t, többek közt ezeket irván: „Statistikai adatok bizonyitják, hogy az Alföldön minden napszámos háztartása átlag 400 frtot szükségel. Hát annyi fizetése se legyen a tanitónak, mint egy napszámosnak? Legyen a minimális fizetés falun legalább 400 frt, városban pedig 500 frt; azonkivül adassék minden tanitónak 50—50 frtnyi 5-öd éves pótlék.“*)

Hasztalan volt a tanitók felszólalása, kérelmezése; a hosszú harczokban elszegényedett és az önkényuralom zsarnokai által végkép kifosztott nemzet képviselői többet nem szavazhattak meg 300 frtnál. De kimondották első sorban azt, hogy „a tanitók fizetését a helyi viszonyok szerint az iskolai szék állapitja meg a tankerületi iskolatanács (ma közigazgatási bizottság) jóváhagyásával.“ És csak másodsorban, mintegy függelékként: „Azonban tisztes lakáson és legalább egy negyedholdnyi kerten kivül is, a fizetés nem lehet kevesebb mint 300 (ill. 200) frt.“

Természetes, hogy az iskolafentartók a törvénynek reájuk nézve kedvezőbb szavai után indultak és rendszeresitettek 300 frtos tanitói állomásokat. Miután pedig 300 frtból meg nem lehetett élni, a tanitók csakhamar feljajdultak, kérvényeztek, mozgalmat inditottak helyzetük javitása tárgyában.

Már 1870-ben, tehát alig két évvel az emlitett törvény életbe léptetése után egyetemes gyülésre sereglettek össze jobbjaink s e gyülésben nem kevesebb mint 10 tételben foglalkoztak társadalmi állásunk és anyagi helyzetünk javitásával. Ez alkalommal egyhangulag mondották ki: „Állapittassék meg a néptanitók évi fizetésének minimuma 600 frtban, a mely összeg a tényleges szolgálatban töltött minden öt év után 50 frttal emeltessék.“

És a mit 23 évvel ezelőtt kértünk, sürgettünk, azt kérjük, sürgetjük gyüléseinken, szaklapjainkban 1870-től kezdve szünet nélkül s ezt kérjük, sürgetjük ma is.

Az 1890. évi egyetemes gyülésünk oly meggyőző érvekkel, az igazságnak higgadt, nyugodt hangjáu bizonyitotta a fizetés-rendezés szükségességét, hogy ez elől a kormány már ki nem térhetett. Készitett tehát e tárgyban törvényjavaslatot, melyet mult évi deczember havában tárgyalt és fogadott el a közoktatásügyi bizottság, folyó évi január havában hozzájárult a pénzügyi bizottság, legközelebb pedig a pártértekezletek elé kerül. Ha a szabadelvü pártkör is elfogadja, semmi kétség benne, törvénynyé lesz s vele anyagi helyzetünk rendezve esz az éveknek talán hosszu sorára

És hogyan leszünk ezután?

Lehetetlen, hogy — e javaslatot olvasva — végkép el ne keseredjünk Hiába való volt 1868-tól máig minden felszólalás, kérvényezés, könyörgés: a javaslatban még miudég ott kisértet az a 300 frtos minimum.

Kormányunk a városi és falusi tanitó számára ma is csak annyit óhajt biztositani, a mennyit ezelőtt 111 évvel II. József elrendelt a falusi tanitó számára! Újra szentesitést nyer az az alamizsna, melyet már 1848-ban kevésnek talált *Hunfalvi* Pál és melyet a törvényhozás már 1868-ban biztositott azon tanitók számára, kik 1—2 oszt. középiskolai előtanulmány után ½—1 legfőlebb 2 évi kurzust végeztek s oklevelet nyervén, 5—8 hónapon át tanitottak. Kormányunk nem veszi tekintetbe azt, hogy az 1—2 osztály előtanulmány felemeltetett 4, sőt 5 osztályra (a mennyiben 15 éves korában a tanuló rendesen 5 osztályt végzett) és az 1—2 évi szaktanfolyam ma már 4 évre bővült; nem veszi tekintetbe a tanitó munkássága iránt fokozatosan támasztott követeléseket sem, melyek — különösen nem magyarajku vidéken — legfontosabb, de legterhesebb hivatalok egyikévé emelik a tanitói hivatalt. És végül nem veszi figyelembe, hogy az élelmezés és a lakás viszonyok az utolsó évek alatt hallatlan arányban nőtt drágasága mellett az 1868-ikiekhez képest legalább 50%-al kedvezőtlenebbek. A kormány e szükkeblüsége annál érthetetlenebb, mert alig néhány hete, hogy az állami alkalmazottak fizetését rendezte és még a 6 gymn., polg. isk. vagy reáliskolai osztályt végzett irnoknak is 600 frtot, a hivatalszolgáknak pedig 300—500 frtot biztosit.

A javaslat indokolásában figyelmünket felhivja e passus: „magasabb minimumot azért nem lehetett megállapitani, mert — nincsen pénzünk.“

Nem kérdezzük, hogy a többi tisztviselők számára, dúsgazdag ministerek nyugdijazására, országház, országos kiállitás, füstnélküli puskapor stb. stb. számára honnét van pénz? De hivatkozunk a vall. és közokt. minister jelentéseire, melyekben maga nyujtja a megdönthetetlen bizonyitékokat az iránt, hogy a magasabb minimum megállapitása semminemü nagyobb teherrel nem jár. Lássuk csak! Az 1890.évi kimutatás szerént a tanitók létszáma 24645. A személyi járandóság ugyanakkor kitett 11,322.269·74 frtot. Esik ebből egy személyre — ide értve a rendes- és segédtanitókat — 459·38 frt. Ha a minister ur e kimutatása igaz tényeken alapul, mi áll utjában pld. a 400 frtos minimum kimondásának, a mikor minden tanitóra úgy is már 459 frt esik átlagul? Hiszen hallottuk a minister ur ajkáról, hogy az áll. iskolák tanitói kevés kivétellel 400 frtot már s élveznek! A tényleg hiányzó összeget bátran fel lehet irni a fokozódó jövedelmek terhére! A községek pedig 50—100 frtnyi több kiadással még nem kerülnek csődbe. Ha pedig a felekezetek nem hajlandók tanitóikat tisztességesen ellátni, változtassanak át községi iskolákká!

De még a 600 frt minimum kimondásának is mi áll az utjában? Helyezkedjünk csak az 1868-iki törvényhozás álláspontjára. 1868-ban a tanitók létszáma volt: 17,792, kik összesen 3,606,114·95 frt, vagyis átlag 202·68 frt fizetésben részesültek. A törvényhozás tehát az olcsóbb élet és kedvezőbb lakás viszonyok daczára, a mainál félannyi kvalifikációval biró tanitónak, az átlagos fizetésnél ½-dal nagyobb minimumot biztositott. Milyet kellene ma, 459·38 frt átlag, a rendkivüli drágaság és két annyi tanulmány mellett kimondani?

Annyi bizonyos, hogy a 600 frt minimum megállapitása esetén a népoktatásügyre szánt összeget meg kellene toldanunk. De — miként azt alább is látni fogjuk — korántsem oly összegekkel, melyet általában hirdetnek! E megoldás nem volna egyéb, mint fokozatos fejlődés. Azzal tisztában van mindenki, hogy e törvényt egy év alatt úgy sem lehetne végrehajtani. Hiszen az 1868-iki 38. törvény végrehajtásához is 25 év kellett, fog kelleni ezen törvény végrehajtásához ugyanannyi idő. De legalább megmarad a reményünk, hogy helyzetünk javulni fog, mert ha 300 frtos minimum új sankcionálást nyer — mivel a törvényt minduntalan megváltoztatni nem lehet — az évek talán hosszú sorára meg vagyunk fosztva a jobb jövőbe vetett reménytől. A 600 frtos minimum legalább tisztviselőnek és nem szolgának bélyegez és végét vetné ama szégyenletes állapotnak, hogy gazdag városok 350—400 frttal szerveznek új tanitói állomásokat, kérkedvén azzal, hogy még többet adnak, mint a mennyit a törvény előir!

A szóban forgó törvényjavaslattal kapcsolatban hallottuk a megjegyzést is, hogy voltaképen nem a minimumnak ujjolag való megállapitásáról, hanem azon 5278 felekezeti tanitó (196 közs. isk. tanitó) segélyezéséről van szó, kik mai napig sem élveznek 300 frtot. És valóban sok országgyülési képviselő is azon hiszemben van, hogy csak is erről van szó; és mivel már ez is 600.000 frtot igényel, még a 400 frt minimumot sem lehet kimondani, annál kevésbé a 600 frtot, mert ez nem tudom hány millióval terhelné az állami háztartást. Ily érvelés, szándékos félrevezetés, de egyúttal bámulatra méltó tájékozatlanság és megható naivság azok részéről, kik a nézetet és érvelést elfogadják. Mert:

I. A javaslat határozottan ismétli, hogy a tanitói fizetés minimuma 300 frt. Ezzel az ügy a képviselőházban az évek hosszú során el van

*) Igy nyilatkozott 1868-ban ugyanaz a Schwicker, ki a 300 frtos minimumot megerősitő javaslatra 1893-ban azt mondja, hogy „tekintélyes haladás“ és e fölött örömét fejezi ki! Szerk.

intézve, mert a legegyszerübb ember is feléri azt természetes eszével, hogy a mit a törvényhozás ma törvénybe iktat, azt holnap meg nem változtathatja. Hogy egy törvény módosittassék, ahhoz évek kellenek.

II. Szándékos felrevezetés azon állitás, hogy azon 5278 tanitó fizetésének felemelése 300 frtra, az államnak 600.000 frttal több kiadást fog okozni. A kérdéses javaslat szerént sem a folyó, sem a jövő évben, de még két év mulva sem fog az állam egy krajczárral sem többet fizetni. Hiszen a javaslat 3 évi határidőt szab a felekezeteknek, a tanitói fizetések kiegészitésére. És ha az iskolafentartók addig meg nem adják a törvényes minimumot, csak akkor pótolja a hiányzó összeget az állam. (Addig is koplalhat az a néhány szer tanitó.) Tudván azt, mily jelentékenyen őrzik felekezeteink az iskola felett gyakorolt fenhatósági jogukat, bátran állithatjuk, hogy 3 év mulva még 100.000 frt államsegélyre sem lesz szükség. Felekezeteink nem szegények és az utolsó perczben mégis csak beleharapnak a savanyú almába.

III. Nagy tévedés azt hinni, hogy e kérdés legjobb megoldása a felekezetek segélyezésében áll. Ily intézkedés csak ujabb rést ütne az 1868. évi 38. törvényczikken, mely a felekezeti iskolákat kizárja az államsegélyből. A 43. §. ugyanis tisztán kimondja, hogy a k ö z s é g e k folyamodhatnak államsegélyért. És nemcsak, hogy a törvény ugyanezt a felekezetekre vonatkozólag nem mondja, de a 35. §., 39. §. és 40. §-a c s a k a k ö z s é g i i s k o l á k számára biztositja a nép közös vagyonából származó jövedelmet, kizárván ezzel a felekezeteket. A 15. §. pedig határozottan azt mondja, hogy a mennyiben a felekezeti iskolák a törvény kellékeinek meg nem felelnek, községiekké alakitandók át. Ha a törvény e szellemében a szabadelvűség útján egy lépéssel tovább óhajtunk haladni, a 11. §-t, mely a felekezetnek jogot ad arra, „hogy a tanitók fizetését maguk határozhatják meg," meg kell toldanunk e kitétellel: „tekintetbe véve a jelen törvény 142. §-át." — Minden más megoldás, de különösen a felekezeti iskolák dédelgetése, határozott visszaesés.

És végül IV. határozottan felrevezetés azon állitás, hogy a 600 frtos minimum kimondása megzavarná az állami háztartásban helyreállitott egyensúlyt és több millióval terhelné a közoktatásügyi költségvetést. Az állam a 719 iskolájánál (1890-iki adatok szerént) működő 1241 tanerőnek (rendes- és segédtanitónak) fizetés czimen kiszolgáltatott 708.797 frtot. Esik ebből egy személyre átlag 571 frt. Hiányzik tehát a 600 frt minimumhoz 29 frt, azaz 35,989 frt. Ha a szabad lakás és kert értékét nem számitjuk, úgy hiányzik 74,385. Ha tehát az átlaghoz hiányzó összeget a fokozódó jövedelmek terhére irjuk és tekintetbe vesszük, hogy a segédtanitók fizetése úgy sem mulná fölül az 500 frtot, úgy a 600 frtos átlag és igy a 600 frtos minimum megadása az állami iskoláknál még a jelen évben sem okozna 100.000 frtnál több kiadást. A községi és felekezeti iskolák pedig úgy sem esnek az állam terhére. A községeket — miként már emlitettük — 100—200 frttal több kiadás nem fogja csődbe juttatni. Az egyházak pedig óriási birtokaik jövedelméből könnyen pótolhatják a hiányzó összegeket; a mennyiben erre hajlandók nem volnának, alakitassanak át iskoláik községiekké.

Az itt előadottak szomorú tények; szomorúak a tanitóra nézve, mert azt bizonyitják, hogy a tanitói hivatás megbecsülésében nagy hanyatlás állott be; s szomorúak hazánkra nézve, mert a közművelődés iránti érzék csökkenésének csalhatatlan jelei. A tanitóság ez ügyben is megtette kötelességét. A hivatásuk magaslatán álló testületek felkeresték kerületük országgyűlési képviselőjét s megkérték, foglaljon állást a kérdéses javaslattal szemben. Hisszük, hogy a mely tanitótestület ezt meg meg nem tette, az meg fogja tenni, még mielőtt a javaslat a pártértekezletek elé kerül. És reméljük, nem lesz képviselő, kit kerületének tanitósága ez ügyben fel nem keres. Ezzel tartozunk magunknak és ügyünknek. Kötelességünket teljesitjük ezzel, nehogy utódaink gyámolatlansággal, szolgalelkűséggel vádoljanak.

Miként eddig, úgy ezúttal is bizalommal fordultunk a kormányhoz; higgadtan, nyugodtan adtuk elő kérelmünket, nem túloztunk, de el nem hallgattuk meggyőződésünket. Nem fenyegettünk azzal, hogy az ifjúságot visszariasztjuk e pályától, mert nem kivánjuk vissza azon időket, a midőn elcsapott mesterlegények és kiszolgált altisztek kezébe volt letéve hazánk közművelődése, a jövő nemzedék nevelése. És nem fenyegetünk azzal, hogy a jövő képviselőválasztások alkalmával csak ellenzéki képviselőkre fogunk szavazni; úgy is tudja mindenki kötelességét önmaga s a Haza iránt. Ha kérelmünket meg nem hallgatják és újra kezünkbe adják a koldusbotot, kettőzött szorgalommal fogunk buzgólkodni, munkálkodni egyrészt azért, hogy hazánk népoktatásügyének hanyatlását megakadályozzuk, másrészt azért, hogy oly nemzedéket neveljünk, melynek több műveltsége legyen mint annak, mely tanitójának, nevelőjének, második szülőjének vele gyakorolt jótéteményét 82½ k r a j c z á r n y i n a p i b é r r e b e c s ü l i!

Nagy-Becskerek. *Gockler Lajos.*

HIREK.

Lapunk jelen számát a közbejött ünnep miatt egy nappal korábban adtuk ki.

— **Nagyheti ájtatosságok.** A küszöbön álló nagyhét ájtatosságai plébánia-templomunkban a régi szép szokáshoz hiven a következő sorrendben lesznek megtartva: Virágvasárnap 9 órakor barkaszentelés, utána nagymise; szerdán d. u. 3 órakor *lamentatio*; nagycsütörtökön reggel 8 órakor nagymise a papok és hivek áldoztatásával; nagypénteken a szertartások ½9-kor kezdődnek s azok végeztével az oltári szentség a sztsirra kitétetik, d. u. 1 órakor körmenet a kálváriára, 4 órakor visszaérkezés a templomba és *lamentatio*, esti 6 órakor az oltári szentség visszahelyezése; nagyszombaton 8 órakor tűz- és keresztviz szentelése, utána nagymise, d. u. 5 órakor feltámadás a kálvárián, 7 órakor a plébánia-templomban és végre a benczések templomában. Az ünnepek alkalmával hétfőn magyar szentbeszéd is lesz.

— **A tűzoltóság köréből.** A helybeli önkéntes tűzoltó-egyesület örömünnepre készül. Nemsokára huszonöt éve lesz annak, hogy ez az egyesület, mint egyike az elsőknek e hazában, megalakult. A huszonöt éves fennállást jubileumi ünneppel akarják megülni. Az ünnepségeket emelni fogja egy beszerzendő szép tűzoltó-zászlónak ez alkalommal való felavatása és a meghivandó testvér-tűzoltócsapatoknak be- és felvonulása. Mindezekhez természetesen pénz is kell, s azért az egyesületi pénzforrásokon kivül — mint halljuk — a közönség támogatását is igénybe akarják venni tűzoltóink. Kétségtelen, hogy a kellő támogatást vagyonosabb családaink nem fogják tőlük megtagadni, annyival is inkább nem, mert az egyesület, s különösen ennek működő tagjai önkéntes szolgálattal mentik és védik a polgárság vagyonát. Jól felkeszülve és betanitva bizton, bátran szembe szállnak a tűzveszélylyel, miáltal közgazdasági tekintetben nagy hasznunkra vannak. Egy kis elismeréssel kell tehát, hogy találkozzanak, ha mindjárt pénzről is van szó. „Ingyen az iston koporsóját sem őrzik" — tartja a közmondás; minden támogatás nélkül tűzoltóinkat sem hagyhatjuk. A mikor ők örömünnepre készülnek, módot kell nekik nyujtani, hogy a szükséges pénz fölött rendelkezzenek. Ugy értesülünk, hogy az egyesület vezetősége, elnök és főparancsnok igen buzgón fogtak munkájukhoz és mindent el akarnak követni, hogy ne csak a készülő jubileumi ünnep sikerüljön, hanem az egyesület mindinkább felvirágozzék. Kivánunk a buzgólkodóknak erős kitartást és munkájukhoz teljes sikert!

— **Országos vásár.** A mult hétfői országos vásár az idő tekintetében bizvást bevált volna karácsonyi vásárnak, olyan hideget és annyi havat hozott. A rendkivüli időjárás természetesen sok embert megakadályozott idejövetelében, a mit megsinlettek az árusitók. Á de a marhavásártéren mégis elég mozgalmas élet uralkodott. Felhajtás: 262 ló és 1243 szarvasmarha. Ebből eladatott 153 ló és 345 marha.

— **A husvéti szünet.** Iskoláinknál részint már beállott, részint a jövő hét elején veszi kezdetét a husvéti szünet. A vidéki tanulók a tanintézetektől kapott bizonyitványnyal a zsebükben felkeresik szüleiket, hogy annak tartalma szerint vegyék ki részüket a feltámadás örömeiből.

— **Konventgyülés.** A kőszegi evang. gyülekezet f. hó 19-én rendkivüli közgyülést tartott, melyen az anyagyülekezetből, valamint a német-zsidányi és felsőlászlói filiagyülekezetekből számosan vettek részt. Az egyház-tanács utolsó ülésének megbizásából *Szovják* Hugó tanácstag mint elnök megnyitván a közgyülést, bejelentette, hogy a gyülekezet eddigi felügyelője *Turcsányi* Lajos ur ezen állásáról lemondván, az egyháztanács a felügyelői állásra dr. *Gerhauser* József, *Freyler* Lajos és *Terplán* Kornél tanácstagokat jelölte ki és a választás megejtése czéljából a mai közgyülés összehivását rendelte el, s jelentette egyuttal, hogy *Michaelis* Izidor lelkész urnak esperes lelkészszé és ennek folytán a tanács- és közgyülés társelnökévé történt előléptetése folytán a jegyzői állás is megüresedvén, a tanács a jegyzői teendők elintézésével ideiglenesen *Freyler* Lajos és dr. *Gerhauser* József tanácstagokat bizta meg. Ezután a közgyülés *Turcsányi* Lajos felügyelő urnak ez állásában 18 éven át szerzett rendkivüli érdemeinek elismeréseül jegyzőkönyvi köszönetet szavazott, s felügyelőül — miután *Terplán* Kornél és *Freyler* Lajos urak már előzőleg kijelentették, hogy a megtiszteltetést nem fogadhatják el — egyhangulag dr. *Gerhauser* József kir. aljárásbiró urat választotta meg s őt e választásról nyomban *Binder* János, *Hrabovsky* Sándor, *Glatzhofer* Sámuel és *Marton* Károly urakból álló bizottság által értesitette, a kiknek kiseretében az uj felügyelő megjelenvén s az elnök által üdvözöltetvén, köszönetet mondott a gyülekezetnek iránta nyilvánitott bizalmáért s igérte, hogy mindazon fontos ügyekben, melyek a gyülekezetben történt változások, valamint annak idején a zsinati törvények életbe léptetése folytán szőnyegre kerülnek, buzgó és lelkiismeretes ellárása által oda fog törekedni, hogy a közbizalmat kiérdemelje s egyuttal a gyülekezetnek, különösen pedig az egyháztanácsnak és a lelkész urnak támogatását kikéri. Ezután felolvastattak az 1893 márczius 1-én és 8-án tartott értekezletek megállapodásai alapján az 1893 márczius 12-én tartott tanácsülésben hozott határozatok, melyeknek lényeges tartalma a következő: A gyülekezet ezentul csak egy lelkészi állást fog fenntartani s ezt a mai kor igényeinek megfelelő javadalmazásban részesiti; továbbá egy segédlelkészt alkalmaz, s végül néhai *Schneller* Vilmos özvegyének méltányos nyugdijat biztosit. A segédlelkészi állásra való pályázat kihirdetése és ez állás betöltése az egyháztanács feladatai közé tartozik. Mindezen határozatokhoz a közgyülés egyhangulag hozzájárult.

— **Testületi képviselő.** A helybeli iparostanoncz-iskola tanitó-testülete e hó 22-én tartott értekezletén az iparostanoncz-iskola felügyelőbizottságába képviselőjévé *Wittinger* Antalt választá.

— **Évzáró vizsgálat.** Az iparostanoncz-iskola téli tanfolyamát hallgató ács-, kőmives- stb. tanonczoknak ma, szombaton, d. e. ½11 órakor lesz az évzáró vizsgálatuk.

— **Alakuló gyülés.** A helybeli iparostanoncz-iskola felügyelőbizottsága e hó 23-án ujra alakulván, miután a bizottság elnökét a város választja, alelnökké *Markovits* Józsefet és jegyzőül *Wittinger* Antalt választá.

— **Házépités.** A *Waisbecker* család vendéglői épületét izlésesen és czélszerüen restauráltatja, miáltal nemcsak vendégei nyernek kényelmesebb, szebb szórakozó helyet, hanem a város is gazdagabb lesz — egy szép épülettel.

— **Énekesek kiképzése.** Gróf *Zichy* Géza, a magyar operaház intendánsa egy hozzánk beküldött felhivásban elmondja, hogy a magyar nemzeti opera azért nem fejlődhetik, mivel nincsenek elégséges számu iskolázott énekesei, kik nagyobb lendületet adhatnának a művészetnek. Azért a hazában található kiváló hangu fiatal tehetségek közül azokat, kik hivatást éreznek az operai művészetre, az operánál elméleti és gyakorlati kiképzésben részesülhetnek, s oly ösztöndijakat nyernek, mely nekik a fővárosban a megélhetést biztositja és felmenti őket minden anyagi gondtól. Akik tehát kiváló hanggal birnak, tökéletes zenei hallásuk és kellő szinpadi alakjuk van, azok énekképességüket igazoló bizonyitványnyal ellátott folyamodványukat küldjék be az operaházi intendanturához, mely értesiteni fogja őket, hogy mikor vizsgáltatnak felül és elfogadtatnak-e növendékül. Ha Kőszegen életben volna még a zeneegyesület, ez volna hivatva a bizonyitványok kiadására; de miután ez az egyesület nem létezik már, a bizonyitványok kiállitására ajánljuk *Dohnál* Péter és *Pohl* Richárd helybeli zenészeket.

— **Társas estély.** A kőszegi kereskedelmi kör a mult szombaton ismét rendezett mulattató társas estélyt, mely sikerben fölülmulta az előbbenit is. A szép számmal megjelent közönség érdeklődve nézte és hallgatta az előadásokat s az egyes szereplőket lelkesen megtapsolta. A műsor a következőkép volt összeállitva: 1. C o r i o l á n, szavalja *Gábris* Géza. 2. G e l s e n (humoristisch) előadja *Merkl* József. 3. W i e n e r S c h i c k u. W i e n e r S c h a n, énekli *Graf* Henrik, zongorán kiséri *Schäffer* Anna kisasszony. 4. S c h u e l l z e i c h n e r, előadja *Braun* Ferencz. 5. D a s i s t n ö t D ö s, u n d D ö s i s t n ö t D a s, előadja *Gábris* Géza. 6. P ó k a i n é, szavalja *Fridrich* Samu. 7. K o m i s c h e G e r i c h t s v e r h a n d l u n g, előadják *Unger* Elok, *Kargl* Ferencz és *Merkl* József. A zenét, mint a mult alkalommal is, *Lederer* Károly és *Gruber* Ernő urak szolgáltatták, hegedü és zongorával. A jól sikerült estélyen csak az keltett némi visszatetszést, hogy a műsor majdnem kizárólag német darabokból lett összeállitva, holott az ott egybegyülni szokott közönség kifogástalanul birja a magyar nyelvet. Reméljük, hogy a kör buzgó elnöke, ki már eddig is sok jelét adta hasznos tevékenységének, segiteni fog e bajon. *Z.*

— **Időjárás.** Az idő tavasz kezdetén hatalmasan opponált a kalendáriumnak. Hóeséssel fejeződött be a hivatalos tél és hóeséssel kezdődött a hivatalos tavasz. Hétfőn, 20-án estére bokáig érő hóban gázoltak az emberek, kiknek szemét még kedden is bántotta a rikitó fehér vastag lepel. A szerdai meleg napsugár végre hamarjában elbánt a kellemetlen tavaszi vendéggel s az utóbbi napok alatt megint megenyhült az idő és járhatóbbakká lettek az utczák és utak.

— **Szigetbeli uj polgármester.** „Mi a kő, — fogja kérdezni az olvasó — hát ez is van?" De vau ám, mert a sziget-külváros is van olyan körülmények között, hogy tarthat polgármestert. Fizetéssel nem jár e tisztség, mert csak bizalmi állás; aztán a szigetbelieknek is az a nézetük, a mi más halandóé Kőszegen, hogy elég egyet is fizetni. Hanem a bizalommal jó külvárosiaink nem fukarkodnak. Alig hogy behunyta szemeit az egyik, — „örökre" értjük — nyomban kijelölték és megválasztották az ujat. „Meghalt a király, éljen a király!" tartják ők, s ugy történt, hogy a *sziget*-nek ismét van polgármestere. Ittak is már az egészségére.

— **Halálozás.** A napokban hunyt el Sárvárott a pár évvel ezelőtt Kőszegen is lakott *Cseresznyák* Ignácz, volt jegyző és birtokos. Mikor a háztartását vezető unokája férjhez ment Jákra, az öreg ur rokonait követte és ezekkel költözött át Jákról Sárvárra. Elhunytával a következő gyászjelentést adták ki: Baumgartner János mint unokavője s neje Piufsich Irma, Cseresznyák Rozália mint leánya, Cseresznyák Ernő, Ida, Piufsich Ilka mint unokái és számos dédunokái szomorodott szivvel jelentjük minden barátunk-, rokonunk- és ismerősünknek szeretett atyánk, illetve nagyatyánk öreg *Cseresznyák* Ignácznak f. évi márczius hó 19-én esti 9 órakor végelgyengülésben, életének 92. évében, a haldoklók szentségeinek felvétele után, történt gyászos elhunytát. A boldogultnak hült tetemei márczius 21-én délután 4 órakor fognak a sárvári sirkertben örök nyugalomra letétetni. Az engesztelő szentmise-áldozat pedig Sárvárott a plébánia-templomban 22-én fog a Mindenhatónak bemutattatni. Kelt Sárvárott, 1893. márczius 20-án. Áldás és béke hamvaira!

— **Utjavitás.** A kőszeg-kirchschlagi ut megrongált részét a papirmalomnál alapcsövezni fogják és a rőtkethelyi ut javitása miatt a községbirák utasitva lettek.

— **Tajkiállitás.** A nemzetközi plasztikus tájkiállitáson megtoldották a sorozatok számát s a bajor királyi várkastélyok után az osztrák-magyar birodalom lesz látható; lesz azután egy utazás Budapestről, Esztergom, Pozsonyon át Beczig. Innen Prága, Salzburg, Tirol, Insbruckon át Triesztig. Ugyanekkor Norvegiábó: is lesz néhány gyönyörü kép látható. E sorozat hetfőtől fogva lesz kiállitva s az igazán érdekes és szép képek megtekintését melegen ajánljuk olvasóközönségünknek.

— **Az első bucsu.** Rőtön holnap, Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepén, tartják az első bucsut.

— **Vasutépités.** A pozsony-soproni vasutat — mint bennünket értesitenek — néhány hét mulva elkezdik épiteni. A szűkebb bizottság ismételve tartott ülést, melyen a törzsrészvények ügyet intézték el. Részt vettek a tanácskozmányban: *Dröxler* Gusztáv királyi tanácsos pozsonyi polgármester, *Taller* Pál alpolgármester, *Haller* István gróf, *Szájbely* Gyula orsz. képviselő, *Konrád* nezsideri polgármester és *Müller* Henrik vállalkozó főmérnök. A részvényesek gyülése e hó 24-én volt Pozsonyban.

— **Az eladott Balaton-Füred.** A szent Benedek-rend Balaton-Füredet eladta egy konzorciumnak, 600 ezer forintért. A konzorcium — hir szerint — a nyáron veszi át uj birtokát, s azon még az idén épitkezéseket is eszközöl. A nagyvendéglőt megnagyobbitják, a vendéglői istállókat lebontják és sok egyéb üdvös és szükséges beruházásokat eszközölnek. Az adásvételt egyelőre bizonyos függőben levő dolgok miatt eddig nem publikálták, de legközelebb nyilvánossá fog az válni.

— **A dunántuli nyaraló helyek fölvirágoztatása.** (Fölhivás a nyári lakások összeirására és bejelentésére.) A Dunántúli Közművelődési Egyesület *Porzsolt* Kálmán inditványára elhatározta, hogy munkaprogrammjába felöleli a dunántúli nyaraló és fürdő-helyek fölvirágoztatását is s e czélból leirja e telepeket és összeiratja az e telepeken levő összes kiadó lakásokat, az igy összegyüjtött adatokat azután egy füzetben kinyomatván több ezer példányban terjeszteni fogja a nyaraló közönség körében. Ily módon akarja az egylet a nyaraló és fürdőző közönség figyelmét a Dunántúl egészséges és szép vidékeire fölhivni s az igy növelt idegen-forgalom által elősegiteni az illető vidék lakosságának anyagi jóletét. Fölhivja tehát az egylet a sajtó utján a Dunántúl mindazon vidékeinek lakosságát, melyek nyaralásra alkalmasak, hogy kiadó lakásaikat legkésőbb f. évi április hó 5-éig irásban jelentsék be *Porzsolt* Kálmánnál a a Dunántúli közművelődési egyesület titkáránál (Budapest, József-körut 5.) E határidőn túl érkező bejelentések a füzetben kinyomathatók már nem lesznek. A kiadó lakásoknak ily módon való hirdetése természetesen dijtalan s az összes költségeket az egylet fedezi. Ily bejelentésre fölkéretnek saját érdekükben az illető lakás- vagy nyaraló-tulajdonosok, de ezenfelül azok a nemes emberbarátok is (lelkészek, tanitók, közigazgatási tisztviselők stb.), kik hajlandók mások érdekében ily önzetlen munkára vállalkozni. A bejelentők kéretnek, hogy a következő kérdésekre adjanak pontos és kimeritő választ: 1. Község neve. 2. Utolsó posta. 3. Utolsó vasuti (vagy gőzhajó) s távíró állomás. 4. Van-e a község mellett erdő? 5. Van-e viz, vagy fürdő? 6. Van-e orvos a községben, s ha nincs, hol található legközelebb? 7. Van-e megfelelő vendéglő, vagy hol és mily árban lehet élelmezést kapni? 8. Bérelhetők-e és mily árban járművek kocsik vagy csónakok? 9. Bérelhető-e vadászterület a közelben? 10. Minő kiránduló helyek s nevezetes látni valók vannak helyben s a vidéken? 11. A főbb élelmi szereknek (hus, tej, tojás) mi az átlagos ára? 12. A kiadó lakás vagy nyaraló tulajdonosának neve és foglalkozása. 13. Hány szobát s esetleg konyhát vagy istállót adhat ki? 14. Miként van a lakás butorozva? Mi a lakás ára az egész nyaralási időre, vagy havi, heti s esetleg napi időtartamra? 15. Kapható-e s mennyiért teljes ellátás is a lakásban? Mindezen kérdésekre adandó felvilágositásokon kivül is azonban minden lehető adat beküldése kivánatos.

— **Második zarándoklat Rómába.** Április hó 5-én igen válogatott magyar társaság fog indulni Rómába, *Dessewffy* Sándor csanádi püspök vezetése alatt, hogy a papát jubileuma alkalmából üdvözölje. A zarándoklatban az előkelő világi körökből igen sokan vesznek részt. A rendezőség, melynek élén Dr. *Kiss* János, a Szt.-István társulat igazgatója, Dr. *Várady* Árpád, a csanádi püspök titkára, továbbá a magy. kir. államvasutak városi menetjegyirodája állanak, még néhány nappal meghosszabbitották a jelentkezés határidejét. Menetárak oda és vissza az I. osztályban 140.— frt, a II. osztályban 100.— frt, a III. osztályban 75.— frt, mely összegben a teljes ellátás a kalauzok dijai is benfoglaltatnak. Jelentkezések Dr. *Kiss* Jánoshoz (Budapest Lövész-utcza 13.) *Várady* Árpádhoz (Temesvár) vagy a menetjegyirodához (Budapest, Maria Valeria-utcza) intézendők, a hol magyar és német nyelvü részletes programmok akárhány példányban kaphatók.

— **A gazdatisztek és erdészek segélyegyesületének választmánya** *Bujanovics* Sándor elnöklete alatt márczius 16-án és folytatólag 17-én tartotta havi választmányi ülését. Főtárgyát képezte a „Mezőgazdasággal és erdészettel foglalkozók nyugdij-intézete" alapszabályainak tárgyalása. — Miután ezen intézmény létesitése szövetkezeti alapon, ezen a szövetkezeti törvény rendelkezései szerint nehézségbe ütközött volna, elhatároztatott, hogy az egyesületi alapon létesittetik és ezért „nyugdij-intézet" elnevezés javasoltatik. — Az alapszabályok azoknak, kik magukat belépésre kötelezték rövid idő alatt el fog küldetni. A segély-egyesület évi közgyűlése április hó 4-ére d. e. 9 órára, a nyugdij-intézet alakuló gyűlése mindjárt utána, tehát szintén április hó 4-én 10 órára a „Köztelek" ülestermébe tűzetett ki. Az előleges tervezet szerint tehát egy nappal elhalasztatott, hogy a résztvenni szándékozó vidéki tagok a husvéti ünnep legalább első napját egészen otthon tölthessék. — A nyugdij-intézet sikere már is biztositva van. A jelentkezők között találjuk *Brankovits* szerb patriarcha tisztikarát, *Majláth* József gróf személyesen jelenté be, hogy gazdatisztjeivel a nyugdij-intézetbe lép. Jelentkeztek a gödöllői korona uradalom gazdatiszti karából és a gödöllői szőlészeti és borászati szövetkezet alkalmazottjai. — Kik kötelező nyilatkozatukat az alakuló ülést megelőzőleg küldik be, azok a 10 frt beiratási dij fizetése alól fel vannak mentve.

— **A „Fővárosi Lapok"** a napokban rendkivül érdekes külön mutatványszámot adott ki, melyet az érdeklődőknek kivánatra készséggel megküld a kiadóhivatal. A *„Fővárosi Lapok"* rendkivüli számában a szerkesztő és az ujabb és régibb irodalmi gárdából kikerülő munkatársak egész serege a lap változatos rovataiban érdekesen mondják el, hogyan mikép készül napról napra ez az egyetlen szépirodalmi és társadalmi napilapunk. A *„Fővárosi Lapok"* előfizetési ára egy hónapra 1 frt 40 kr. egy negyedévre 4 frt. Az előfizetési összeg legczélszerübben postautalványnyal küldendő következő czimmel: *„Fővárosi Lapok"* kiadóhivatala, Budapest, Ferencziek-tere 3.

Csarnok.

Kornélia.

(II. Folytatás.)

Pár nap alatt a pénztárnok nagy haladást mutathatott fel. A bájos Kornélia mind nyiltabban és nyiltabban rokonszenvezett vele, társaságát már nem nélkülözhette, szóval a legjobb uton volt, hogy Magyar ur czélját elérje.

Ha azonban Kornélia az est beálltával szobájába vonult s nyugodni tért, lelki szemei előtt elvonultak első szerelmének legszebb jelenetei; előtünt Korpási Jóska deli alakja is, intőleg emelvén föl kezét, s ilyenkor nem tudott aludni.

Egész éjjel kínosan bánykolódott ágyában, szemei előtt lelki viziókként lebegtek a nemrég mult idők szép emlékei, s ilyenkor mintegy megdöbbenve cselekedetének iszonyatosságától, igéretot tőn, hogy kiüzi lelkéből, szivéből a magát már-már befészkelt szerencsétlen szenvedélyt; eltökélte magában, hogy rá sem néz többé a pénztárnokra; szemrehányást tett magának tanusitott gyengeségéért. Ilyenkor eszébe jutott az a két szó is, mit ő búcsuválaszképpen mondott Korpásinak „örökké, mindig" s szivében már bocsánatot is kért megsértett Jóskájától; de alig hogy elmult az éj, s a nappal vette át uralmát, előbbi gondolatai, mint a buborék eloszlottak; alig, hogy ismét megpillantá Magyar Gábort, feledett mindent, visiót, emléket, szerelmet és Jóskáját; szenvedélye lavinaként sodorta őt magával mind mélyebbre és mélyebbre; oly állhatatosan leste Gábor minden szavát, oly jól érezte magát társaságában, hogy rá sem gondolt Jóskájára többet.

Magyar Gábor oly ügyesen végezte dolgát, a szegény leány fejét annyira telebeszélte, s oly behizelgően tudott társalogni, oly szivrenatólag tudott mindent ecsetelni, hogy alig egy hét leforgása után elérkezettnek vélte az időt a döntő szó kimondására.

Kornélia ezalatt majdnem teljesen háttérbe szoritott minden előbbi emléket, Jóskájára csak nagyon elvétve gondolt, akkor is csak szánakozólag; s hiába állt elő éjnek éjszakáján Korpási fenyegető alakja, Kornélia nem félt többé tőle, nem törődött vele.

Csak egy gondolat foglalkoztatta folyton, s ez Magyar Gábor szerelme volt. Kornélia nagyon is észrevette azt, hogy a pénztárnok szerelmes belé, s nem félt bevallani önmaga előtt, hogy ő hasonlókép érez.

Egész testén végigfutó kéjes zsibbadás vett erőt rajta e gondolatnál. Izgatottságtól reszketve vágyódott a pillanat után, melyben a pénztárnok megvallja szerelmét. Tudta, érezte Kornélia, hogy ez nem késhet soká. S nem is késett.

A következő reggelen, midőn újból találkoztak a kertben, Magyar hirtelen igy szólt Korneliához:

„Bájos kisasszony, volt-e már szerelmes?"

Kornélia elpirult, egy pillanatra eszébe jutott Korpási Jóska, s önkéntelenül összerázkódott e kérdésre, de nem felelt; a legnagyobb zavarban volt. Magyar éles szemei észrevették ezt, sietett tehát fölhasználni a kinálkozó legszebb alkalmat, s elkezdett a leánynak beszélni a tiszta, igaz, szenvedélyes szerelemről. Hangja oly behizelgő, oly lágyan csengő, oly szivhez szóló volt, hogy Kornélia alig tarthatta vissza magát attól, hogy keblére ne boruljon a férfiunak, ki szenvedélyes, tüzes beszédjével, megnyerő modorával rabjául ejtette szivét.

Magyar Gábor végre ékes, czifra frázisokban bevallá szerelmét; oly esdeklőleg, oly kérőleg szegzé tekintetét a leányra, hogy az képtelen volt tovább ellentállni, véghetetlen boldogságtól áthatva a férfiu vállára borult, s csak ennyit mondott: „szeretem".

Nem vette észre a pénztárnok vad pillantását, mit ez reá vetett.

Gábor őrült hévtől megkapatva, görcsösen szoritotta magához a szép Korneliát, csókot szomjuhozó ajkai lázasan keresték a bájos leány ajkait.

Korneliának mégegyszer s utoljára előtünt Korpási Jóska képe, s úgy érezte magát, mintha ez kettőjük közé akarna furakodni. . . . Pillanatig még ellenkezett, de mikor Magyar Gábor az első csókot nyomta forró ajkaira, egészen átadta magát szenvedélyének, s lázban égve adta vissza a tüzes, szenvedélyes csókokat.

A pénztárnok diadalmámorban úszva, oly erővel szoritotta magához Korneliát, hogy ez önkéntelenül is felsikoltott. Gábor csókjai oly szenvedélyesek, oly hosszúak voltak, mintha egyszerre akarná kiszivni a leány egész lelkét.

Soká, soká maradtak ily önfeledt állapotban, csak a déli harangszó vetett véget az idylli jelenetnek.

Korpási képe végkép elmosódott a leány emlékezetében, nem gondolt többé reá, nem e két szóra: „örökké mindig". Boldog volt, mert szerette Gábort; csak a jelennek élt, a multat egészen kitörölte emlékezetéből, a jövővel meg nem törődött. Azt hitte, hogy reá ott sem várhat más, mint szerelem és örök boldogság.

Ha tudta volna, mi vár ott reá, lelkéből megutálta volna azt az embert, kin most rajongó szeretelemmel csüngött; ha föllebbent volna előtte a jövő titokzatos fátyola, s meglátta volna ezalatt sorát, tönkrezúzott, nyomorult életét, inkább akart volna feledett s mellőzött Jóskája előtt térdre borulva bocsánatért könyörögni, s ha meg nem hallgattatnék, inkább akart volna a tiszta jellemü Korpási előtt meghalni, mint a jellemtelen, becsületét vesztett férfiu oldala mellet dicstelenül élni.

Ha tudta volna . . . . (Folyt. köv.)

Irodalom.

— **Jókai Mór regényei képes kiadásban. Egy magyar nábob. 2. füzet.** Ezen általános rokonszenvvel találkozó vállalat második füzetet vettük kezhez. A nagyalaku testes füzet előkelő diszszel van kiállitva s a nagy iró ezen első diszkiadásával szemben most, az 50 éves irói jubileum küszöbén, a nemzet köréből visszatarthatlanul kitörő lelkesedés folytán oly általános érdeklődés mutatkozik, hogy mulasztást követnénk el, ha e fényes diszmü egyes füzeteinek megjelenéséről számot nem adnánk. A második füzet a 38—80. lapig terjed, s hat művészies kivitelü szövegképpel van diszitve. A szövegképek minden fejezet végén és elején találhatók; a záróképek kisebbek, a kezdők már nagyobbak; az alakok művészies és korhü rajzai mindkét fajtánál egyenlően meglepők. A harmadik füzetben, mint értesülünk, egy szines aquarellképet várhatnak ismét az előfizetők. Jókai regényei képes diszkiadása minden könyvkereskedésben megrendelhető. Előfizetés 10 füzetre 4 frttal legczélszerübben az Athenaeum könyvkiadóhivatalához (Budapest, Ferencziek-tere 3.) czimezhető, mely az első füzetet kivánatra ingyen megtekintésre küldi.

— **Uj munka.** Az Athenaeum kiadásában sajtó alatt van Dárdai Sándor volt országgyülési képviselőnek két kötetre terjedő közigazgatási munkája, mely ép oly hézagot fog pótolni, mint a nevezett szerzőnek Igazságügyi Törvénytár czimü műve, mely két év alatt három kiadást ért meg. A közigazgatási joganyagnak rendszeres feldolgozására kivált a közigazgatási biróság életbeléptetése előtt van égető szükség s igy a szakirodalomnak csak előnyére válik, hogy Dárdai S. a politikai küzdtérről leszorult. A nagy munka lehetőleg még a folyó év végével fog teljesen megjelenni.

— **Bourget Pál regényei magyar kiadásban.** A nagy közönségnek minden miveltebb kedélyü tagja kétségtelenül nagy örömmel fogadja ama rég várt irodalmi birt, hogy Paul Bourget regényei végre magyar forditásban is kaphatók lesznek. Az Athenaeum irod. társulat, mint értesülünk, a hirneves regényirótól megszerezte összes már megjelent és jövőre megjelenendő regényeinek kizárólagos forditási és kiadási jogát s egyelőre a „Női szivek", „Hazugságok" és „Igért föld" czimü regényeket fogja az Athenaeum Olvasótárában kibocsátani. Ezáltal a finom kedélyelemző iró művei nálunk is nagy elterjedésre számithatnak. A forditást Tóth Béla végzi, ki ezen nehéz feladatra valódi lelkesedéssel vállalkozott.

Nyilt-tér.*)

A *Gänser Anzeiger* f. évi 11. számában név aláirás nélkül egy vers jelent meg a tárczarovatban, mely távol az igazságtól, rosszakaratu hazugságokat közölt az izr. ifjuság által márczius 5-én rendezett Purim ünnepről. Nem tartanám érdemesnek e közleménynyel bővebben foglalkozni, ha az illető csupán a mulatságra nézve tett volna gúnyos hazug megjegyzéseket, de inkognitója mellett bátorságot vett magának egyeseket is gúny és nevetség tárgyává tenni s habár nevekot nem emlitett, kitételei és körülirása után ráismerhetni az egyénre. Nem vall jellemre azon cselekedet, ha valaki álarcz alatt követ el ilyesmit, de nem vall bátorságra sem, ha valaki gyáván, rejtekből támad az emberre, hogy kérdőre ne vonhassák tetteért. Mindazonáltal felszólitom az illetőt, nevezze meg magát, hogy szemben intézhessük el e dolgot.

Kőszeg, 1893 márczius hó 22-én.

Egy rendező.

*) Az e rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Köszönet-nyilvánitás.

Fogadják mindazok, kik boldogult

Sissovics Lajosné,

született Bahunek Alojzia

elhunyta alkalmából részvétüket bármi módon kifejezték, legőszintébb köszönetünket.

Sopron, 1893. márczius 20.

A gyászoló család.

Henneberg G. (cs. kir. udvariszállító) **selyemgyára Zürichben privátmegrendelőknek közvetlenül szállit: fekete, fehér és szines** selyemszöveteket, méterenként **45 krtól 11 frt 65 krig** postabér és vámmentesen, sima, csikos, koczkazott és mintázottakat, damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 különböző szin s árnyalatban) Minták postafordulóval küldetnek. Svajczba czimzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

Vasuti menetrend.

Klm.	Állomások.		sz. vegyes vonat II. III. oszt. kocsikkal reggel	d. u.	este.
	Középeurópai idő.				
—	**Köszeg**	ind.	5^{05}	11^{55}	5^{50}
6	Lukácsháza	(m. h.)	5^{19}	12^{08}	6^{04}
12	Német-Genes	(m. h.)	5^{36}	12^{24}	6^{21}
18	**Szombathely**	érk.	5^{51}	12^{39}	6^{36}
—	**Szombathely**	ind.	6^{45}	3^{15}	7^{05}
7	Német-Genes	(m. h.)	7^{01}	3^{31}	7^{21}
13	Lukácsháza	(m. h.)	7^{18}	3^{48}	7^{38}
18	**Köszeg**	érk.	7^{31}	4^{01}	7^{51}

Csak kedden és pénteken közlekedik egy negyedik vonat Kőszegről 8 ó. 10 perczkor és Szombathelyről 11 ó., — perczkor.

Hirdetések.

Szép minták magánvevőknek ingyen és bérmentve.

Eddig nem létezett **mintakönyvek** szabók számára bérmentetlen.

Nem adok méterenkint 2½ vagy 3½ frtnyi árleengedést, sem ajándékokat szabóknak, mint azt versenytársaim a vevők költségén teszik, hanem nálam csak netto-árak léteznek, hogy minden magánvevő jól és olcsón vásárolhasson. E czélból megkérem a n. é. közönséget csak az én mintakönyveimet figyelembe venni.

Öltözékeknek való kelmék.

Peruvien és Dosking a magas klérus számára, szabályszerű kelmék cs. és kir. **tiszti egyenruháknak, aggharczosok-, tüzoltók-, tornászok- és libériáknak, biliárd- és játékasztalokra** való posztó, (loden), vízhatlan **vadászkabátoknak, mosókelmék, utazóplaidek 4—14 frtig** stb. Aki olcsó, tisztességes, tartós, tiszta gyapjus posztóárukat és nem olcsó rongyokat, melyek alig érdemesek a szabó ollójára, akar venni, forduljon

Stikarofsky Jánoshoz Brünnben,

Ausztria-Magyarország legnagyobb posztógyára fél millió frtnyi értékben.

A nagyságot és cselekvőképességet feltüntetendő, kijelentem, hogy kezem Europa legnagyobb posztókivitelet, kammgarn-gyártmányokat, ruhaszabászati kellékeket és nagy könyvkötészetet a saját czéljaira egyesíti. Hogy a fentiekről bárki is meggyőződhessék, a n. é. közönséget arra, hogy alkalomadtán árucsarnosarnokom nagyszerű helyiségeit melyekben 150 ember foglalkozik, megtekintse, meghívom.

— **Szétküldés utánvét mellett!** — **Levelezés** magyar, német, cseh, lengyel, olasz, francia és angol nyelven.

Legujabb kedvezmény!

800,000 frt nyereményben résztvehet mindenki, a ki a „Magyar Nők Lapjá"-ra előfizet.

Évenként 25 sorsolás.

Magyar Nők Lapja (Magyar Háziasszony) az egyedüli hetilap, mely előfizetőinek ily kedvezményt nyujtani képes.

Magyar Nők Lapja (Magyar Háziasszony) egész éves előfizetői azonkivül még a „MagyarSzakácskönyv"-et, „A női szépség tankönyvé-"t és egy eredeti regényt kapnak ingyen.

Magyar Nők Lapja (Magyar Háziasszony) féléves előfizetői „A női szépség tankönyvé"-t és egy jeles eredeti regényt kapnak ingyen.

Magyar Nők Lapja (Magyar Háziasszony) szerkesztője Maróth Erzsi s a legjobb iróktól közöl költeményeket, elbeszéléseket és czikkeket.

Magyar Nők Lapja (Magyar Háziasszony) megjelenik minden vasárnap, s minden héten ad egy ingyenes mellékletet.

Magyar Nők Lapja (Magyar Háziasszony) Minden két hétben „Tükör előtt" czimmel ingyenes divatmellékletet ad számos képpel és eredeti párisi divattudósitásokkal.

Magyar Nők Lapja (Magyar Háziasszony) felöslegessé tesz minden más magyar vagy német nyelvű divatlap járatását.

Magyar Nők Lapja (Magyar Háziasszony) a család minden tagjának szellemi szórakozást nyujt jól megválogatott olvasmányaival.

Magyar Nők Lapja (Magyar Háziasszony) oly kiváló izléssel van szerkesztve, hogy a serdülő leányok kezébe is bizvást adható.

Magyar Nők Lapja (Magyar Háziasszony) minden két hétben „Lugas" czimmel ingyenes gyermeklapot ad.

Magyar Nők Lapja (Magyar Háziasszony) egyedül áll a magyar irodalomban, mint háztartási lap. Benne minden háziasszony megtalálhatja a szükséges tudnivalókat.

Magyar Nők Lapja (Magyar Háziasszony) a családnak orvosi tanácsokkal is szolgál minden héten — egy jeles orvos utján.

Magyar Nők Lapja (Magyar Háziasszony) fényes kiállitásban és gazdagon illusztrált tartalommal jelen meg, s más hetilap nem versenyezhet vele, mert annyi és oly díszes mellékletet ad minden héten ingyen, hogy ezt csupán előfizetőinek nagy száma teszi lehetővé.

Magyar Nők Lapja (Magyar Háziasszony) nem riad vissza semmi áldozattól, mikor előfizetői igényeinek kielégitéséről van szó.

Magyar Nők Lapja (Magyar Háziasszony) minden előfizetője megkapja az összes sorsjegyek jegyzékét, a számok pontos följegyzésével.

Keil Alajos-féle

Padlózat-fénymáz,

(Glasur)

legkitünőbb mázoló szer puha padló számára. 1 nagy palaczk ára 1 frt 35 kr. 1 kis palaczk 68 kr.

Viaszk-kenőcs,

legjobb és legegyszerübb beeresztő-szer kemény padló számára, 1 köcsög ára 60 kr. Mindenkor kapható:

Unger József-nél, Kőszegen.

A Horgony-Pain-Expeller

Ezen rég jónak bizonyult bedörzsölés, csúz, köszvény, hátfájdalmak és meghülések ellen a világ minden részén el van terjedve és kitünő hatása által

a legjobb

háziszer hirnevét elnyerte. A valódi Horgony-Pain-Expeller majdnem minden gyógyszertárban kapható 40 kros, 70 kros és 1 frt 20 kros üvegekben és igy a legolcsóbb

háziszer.

Budapest, VIII. kerület, József-körut 41. szám.

A m. kir. államvasutak gépgyárának

VEZÉRÜGYNÖKSÉGE

most: Budapest, VIII., József-körut 41. sz, ajánlja:

a magyar kir. államvasutak gépgyára — felülmulhatlan jóságu **gőzcséplő-garnituráit,**

a magyar kir. államvasutak gépgyára — malomczélokra különösen alkalmas **hengerkazános lokomobiljait,**

a magyar kir. államvasutak gépgyára — teljes vasból készült **szalmakazalozó gépeit,**

a magyar kir. államvasutak gépgyára — szabadalmazott **Stibor-körfűrészeit,**

a magyar kir. államvasutak gépgyára — uj szerkezetü, szállitható **gőz-kukoriczamorzsolóit,**

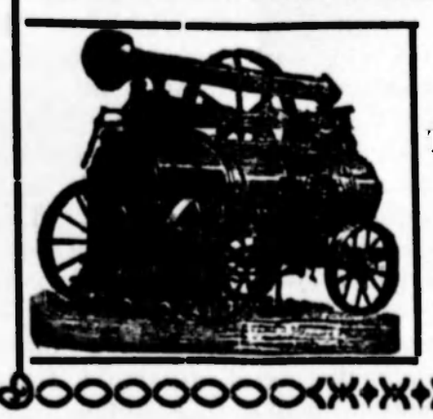

va amint mindennemü mezőgazdasági gépeit kedvező feltételek mellett.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Tévedések kikerülése végett a levelezések, küldemények és megrendelések **mindig** csak igy czimezendők:

A magyar királyi államvasutak gépgyára

vezérügynökségének

BUDAPEST, VIII. ker., József-körut 41. sz.

Budapest, VIII. kerület, József-körut 41. szám.

Minden háztartásra nézve nélkülözhetetlen a

KATHREINER-FÉLE KNEIPP MALÁTA KÁVÉ

babkávés izü. A Kathreiner-féle Kneipp maláta-kávé azt az eddig el nem ért előnyt nyujtja, hogy lemondhatunk a vegyitetlen vagy szurrogatokkal vegyitett babkávé általános élvezetétől és készithetünk helyette sokkal **jobb izü**, amellett **egészségesebb** s **táplálóbb** kávét. — **Igen jó** babkávéval vegyitve. **Nagyon ajánlható** asszonyoknak, gyermekek- és betegeknek.

Utánzásokat óvatosan kerülni kell.

½ kiló ára 25 kr. — Mindenütt kapható.

Csak fehér csomagokban, melyeken KNEIPP plébános ur arczképe mint védjegy van, valódi.

Nyomatott Feigl Gyula könyvnyomdájában Kőszegen.